

TYGODNIK WILEŃSZCZYŃNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Białoruskie poczynania GKW przykryte listkiem figowym **str. 3**
- Czym jest sztuka neo-sakralna? **str. 4**

Rota

- Ważna wizyta delegacji Parlamentu Europejskiego ds. relacji z Białorusią w Warszawie **str. 1**
- Litewskie ozdoby ze słomy zwane wiszącymi sadami zostały wpisane na listę UNESCO **str. 1**

- Polka zdobywczynią tytułu najlepszego sportowca roku 2023 **str. 24**

PRENUMERATA 2024

**Do 19 stycznia
trwa prenumerata
na luty
2024 roku.**

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Orędzie papieża na Boże Narodzenie

„Tak” pokojowi, „nie” wojnie

Zwracając się do 70 tysięcy wiernych z balkonu bazyliki Świętego Piotra papież zaapelował o pokój na świecie

Papież Franciszek w orędziu na Boże Narodzenie apelował o to, by powiedzieć „nie” wojnie; „wszelkiej wojnie, samej logice wojny”. Odnosząc się do konfliktu izraelsko-palestyńskiego mówił: „Błagam o zakończenie operacji wojskowych”. Prosił o uwolnienie zakładników i „zarządzenie rozpaczliwej sytuacji humanitarnej” w Strefie Gazy.

Zwracając się do 70 tysięcy wiernych z balkonu bazyliki Świętego Piotra papież powie-
(Dokończenie na str. 5)

Polska wśród najchętniej wybieranych kierunków podróży mieszkańców Litwy

W trzecim kwartale tego roku w podróż za granicę wybrało się 575 tysięcy mieszkańców Litwy. To o 0,2 proc. więcej niż w tym samym okresie 2022 roku. Podróż trwała średnio 6,8 nocy – wynika z najnowszych danych Państwowej Agencji Danych. (Dokończenie na str. 2)

FOT. ARCHIWUM

Pierwszy autobus elektryczny w rejonie solecznickim

Ekologiczny, wygodny i atrakcyjny pojazd

Przed świętami do Solecznik dotarł nowy autobus elektryczny ISUZU „Novociti VOLT”, który został przekazany Solecznickiej Zajezdni Autobusowej. To pierwszy tego typu autobus w rejonie solecznickim. (Dokończenie na str. 4)

FOT. SALSINKA.LT

Polska wśród najchętniej wybieranych kierunków podróży mieszkańców Litwy

(Dokończenie ze str. 1)

44,2 proc. podróżujących nocowało w hotelach i motelach, a 51,7 proc. – u krewnych, przyjaciół lub w sektorze kwater prywatnych.

W lipcu-wrześniu tego roku litewscy turyści wydali za granicą 354,2 mln euro, to o 1,6 proc. więcej niż w zeszłym roku w tym samym okresie. W trzecim kwartale jeden mieszkaniec Litwy wydał podczas wyjazdu za granicę średnio 505 euro.

Liczba podróży zagranicznych w trzecim kwartale tego roku, w porównaniu do tego samego okresu w 2022 roku, wzrosła o 0,4 proc. Mieszkańcy Litwy odbyli 701,1 tys. podróży zagranicznych. Podróże z pakietem usług turystycznych, zakupionym w biurach podróży stanowiły 29,9 proc. wszystkich podróży, czyli o 3,8 proc. mniej niż w trzecim kwartale 2022 r.

Wyjazdy prywatne stanowi-

ły 84,6 proc. wszystkich podróży zagranicznych, wyjazdy służbowe – 15,4 proc.

Najczęściej mieszkańcy Litwy wybierali się w podróż na Łotwę (91,4 tys., czyli 13 proc. wszystkich podróży), do Turcji (82,1 tys., czyli 11,7 proc.), Polski (77,3 tys., czyli 11 proc.), Grecji (49,9 tys., czyli 7,1 proc.), Niemiec (42,1 tys., czyli 6 proc.) i Wielkiej Brytanii (33,5 tys., czyli 4,8 proc.).

Na podst. [stat.gov.lt](#)

Kierowcy mają dodatkowy rok na badanie lekarskie

Sejm zatwierdził propozycję, aby o rok – do 1 stycznia 2025 roku – odłożyć wejście w życie przepisu stwierdzającego nieważność praw jazdy kierowców, którzy nie poddadzą się okresowym badaniom lekarskim.

Odroczenie wejścia w życie ustawy ma stworzyć kierowcom warunki do sprawdzania stanu zdrowia, a placówkom zdrowotnym – obsłużyć wzmożony napływ kierowców chcących sprawdzić swój stan zdrowia.

Według Rejestru kierowców pojazdów drogowych, jest obec-

nie około 245 tys. osób, które nie posiadają ważnego zaświadczenia lekarskiego kierowcy, tj. prawa jazdy tych osób od 1 stycznia

2024 roku miały być uznane za nieważne.

Według obowiązującej ustawy, że od 1 stycznia 2024 roku

prawa jazdy kierowców, którzy nie przeszli okresowego badania stanu zdrowia, zostaną unieważnione. Po wykreśleniu przyczyn, z powodu których unieważnione są prawa jazdy, prawo jazdy zostanie automatycznie ponownie uznane za ważne poprzez zaznaczenie tego w Rejestrze kierowców pojazdów drogowych.

Za wniesieniem odpowiednich zmian do ustawy o bezpiecznym ruchu drogowym w czwartek jednomyślnie zagłosowało 87 posłów biorących udział w głosowaniu.

Na podst. [Irs.lt](#)

Nadchodzą zmiany dla osób, poruszających się na hulajnogach elektrycznych

Od 2024 roku jeżdżących na hulajnogach elektrycznych czekają zmiany. Najważniejsze z nich to: ograniczenie prędkości hulajnog, pojazdami tymi będą mogły jeździć osoby, które ukończyły 16 lat, a osoby niepełnoletnie będą miały obowiązek noszenia przez cały czas kasku – donosi Ministerstwo Transportu.

Od 1 stycznia hulajnogami elektrycznymi i innymi urządzeniami mikromobilności elektrycz-

nej będą mogły poruszać się osoby, które skończyły 16 lat, a od 14. roku życia – jedynie po odbyciu kursów i posiadaniu zaświadczenia wydanego przez szkołę. Nie ma ograniczeń wiekowych podczas jazdy po dziedzińcu budynku mieszkalnego, ale dzieci poniżej 10. roku życia muszą znajdować się pod opieką osoby dorosłej.

Od Nowego Roku poruszanie się elektrycznym pojazdem mikromobilności dozwolone będzie wyłącznie po ścieżkach rowero-

wych, ścieżkach dla pieszych i rowerów lub pasach rowerowych, a w przypadku ich braku – odpowiednim poboczem drogi. Po chodniku lub jezdni można poruszać się wyłącznie w przypadku braku tych elementów drogi. Maksymalna dopuszczalna prędkość jazdy elektrycznego pojazdu mikromobilności wynosi 20 km/h, a przy wyprzedzaniu pieszego nie więcej niż 7 m/h.

Kask jest obowiązkowy dla osób nieletnich przez cały czas jazdy hulajnogą elektryczną, a dla dorosłych – podczas poruszania się po jezdni. Podczas jazdy po jezdni należy mieć na sobie kamizelkę w jaskrawym kolorze lub włączyć światła. Obydwa wymagania są obowiązkowe w ciemności lub przy słabej widoczności. Przepisy ruchu drogowego określają wymagania dotyczące hamulców, sygnału dźwiękowego, oświetlenia urządzeń mikromobilności elektrycznej i in.

Do urządzeń mikromobilności elektrycznej zaliczane są: hulajnogi elektryczne, deskorolki elektryczne, monocykle elektryczne, urządzenia typu segway i in.

Na podst. [sumin.lrv.lt](#)

Przebudowa autostrady „Via Baltica” już na półmetku!

Na Litwie zakończono rekonstrukcję drugiego odcinka autostrady Via Baltica. 20 grudnia odbyło się uroczyste jego otwarcie.

Jak podano, otwarty sześciokilometrowy odcinek drogi Via Baltica przebudowano na czteropasmową autostradę, po obu jej stronach ułożono drogi łączące o łącznej długości ponad 15 km. Przebudowano

także odcinki dróg rejonowych i krajowych, łączące się z Via Baltica. Na wspomnianym odcinku zbudowano pięć rond, trzy wiadukty, cztery mosty, ponad 4,5 km ścian akustycznych, urządzono oświetlenie i urządzenia inteligentnego systemu transportu.

Dyrekcji Dróg Samochodowych przypomina, że w październiku br. oddano do użytku pierwszy w pełni przebudowany odcinek „Via Baltica” o długości 6,5 km.

Latem rozpoczęto także prace na odcinku „Via Baltica” zaczynającym się od Mariampola. To najdłuższy i najbardziej skomplikowany technicznie odcinek przebudowywanej drogi, liczący prawie 16 kilometrów. Zakończenie prac tego etapu planowane jest na rok 2024. Rozpoczęcie przebudowy ostatniego, czwartego odcinka drogi „Via Baltica” planowane jest na przyszły rok. Zakończenie prac przebudowy około 40-kilometrowej drogi „Via Baltica” zaplanowano na 2025 rok.

Via Baltica to fragment europejskiej drogi E67, która biegnie z Pragi w Czechach do Helsinek w Finlandii przez Polskę, Litwę, Łotwę i Estonię.

Na podst. [sumin.lrv.lt](#)

Impeachment posła nie powiódł się

Posel Vytautas Gapšys, skazany na karę więzienia w sprawie „MG Baltic”, nie straci mandatu poselskiego.

W czwartek, 21 grudnia, w Sejmie odbyło się głosowanie w sprawie impeachmentu posła Vytautasa Gapšysa, skazanego na karę więzienia w sprawie „MG Baltic”.

Parlamentarzyści postanowili głosować z użyciem czterech kart do

głosowania. Aby pozbawić Gapšysa mandatu, wystarczyło, żeby 85 posłów zagłosowało za co najmniej jedną z uchwał. Żadna uchwała nie uzyskała jednak głosów 85 posłów. W głosowaniu uczestniczyło 122 posłów. Gapšys również uczestniczył w posiedzeniu Sejmu. Funkcjonariusze eskortowali go do sali posiedzeń.

Gapšys, który obecnie odbywa karę pozbawienia wolności w więzieniu w Kownie, wyraził chęć uczestniczenia na żywo w posiedzeniu Sejmu w trakcie procesu impeachmentu. Taką prośbę wyraziła także Kancelaria Sejmu.

Przypominamy, że Sąd Apelacyjny ogłosił w listopadzie że zmienia orzeczenie sądu pierwszej instancji w sprawie o korupcję polityczną z udziałem koncernu „MG Baltic”. Przedstawiciel Partii Pracy, poseł na Sejm RL Vytautas Gapšys został uznany za winnego przyjmowania łapówek i handlu wpływami. Sąd skazał go na 4 lata i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Fot. [Marlena Paszkowska](#)

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kołosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:

ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:

LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Weto prezydenta w sprawie celowników noktowizyjnych

Prezydent Gitanas Nausėda skierował do Sejmu weto do nowelizacji ustawy o łowiectwie, która dopuszcza używanie noktowizyjnych celowniczych urządzeń optycznych podczas polowania nocą.

W opinii prezydenta, stosowanie celowników noktowizyjnych podczas polowania nie jest konieczne do osiągnięcia celów określonych w uzasadnieniu do ustawy, m.in. skuteczność walki z afrykańskim pomorem świń czy lepsze przygotowanie do obrony narodowej.

Zwraca także uwagę na to, że poza określonymi w ustawie gatunkami zwierząt, na które można polować przy użyciu

noktowizorów, nie przewiduje ona żadnych warunków ograniczających korzystanie z celow-

ników noktowizyjnych podczas polowania.

W ocenie głowy państwa, po zalegalizowaniu celowników noktowizyjnych podczas polowania

bardzo trudno byłoby w praktyce zapewnić kontrolę stosowania tego typu narzędzi, a więc odpowiedzialność administracyjna i karna za nielegalne korzystanie z tych celowników na polowaniu stałaby się w rzeczywistości bezużyteczna.

W ubiegłym tygodniu Sejm przyjął poprawki do ustawy o łowiectwie, które dopuszczają stosowanie celowników noktowizyjnych lub ich akcesoriów, mocowanych do celowników optycznych, podczas polowania na dziki, lisy, jenoty, szopy praczy, norki kanadyjskie, nutrie i pizniki. Poprawki te miały wejść w życie w maju 2024 roku.

Na podst. ELTA

Rosną kary za sprzedaż papierosów nieletnim

Sejm zatwierdził w Kodeksie wykroczeń administracyjnych wyższe kary za sprzedaż papierosów dla osób nieletnich.

Zakup, przekazanie lub inna realizacja wyrobów tytoniowych osobie nieletniej będzie skutkować karą grzywny w wysokości

od 220 do 320 euro (wcześniej od 90 do 180 euro). Za powtórne wykroczenie będzie kara grzywny w wysokości od 320 do 580 euro (wcześniej było od 180 do 280 euro). Wyroby tytoniowe zostaną skonfiskowane.

Sprzedaż wyrobów tytonio-

wych nieletnim w miejscach handlowych i zakładach gastronomicznych podlega karze grzywny w wysokości od 220 do 320 euro (wcześniej 30 do 120 euro). Za powtórne wykroczenie – kara grzywny w wysokości od 320 do 580 euro (wcześniej było od 120 do 440 euro). Takie same kary będą nakładane również za sprzedaż lub inną realizację papierosów elektronicznych i/lub ich wkładów. Będzie też konfiskata przedmiotu stanowiącego narzędzie do popełnienia wykroczenia administracyjnego.

Za nowelizacją Kodeksu wykroczeń administracyjnych głosowało 96 posłów, nikt nie był przeciwko, jeden parlamentarzysta wstrzymał się od głosu.

Na podst. Irs.lt

Więcej zapłacimy za wodę i ścieki

Od lutego przyszłego roku spółka „Vilniaus vandenys” zastosuje dla swoich klientów w Wilnie oraz rejonach wileńskim, sołecznickim i święciańskim nowe stawki usług za dostawę wody pitnej i oczyszczanie ścieków, które wzrosną o 3 eurocenty za metr sześcienny (bez VAT). Nowe taryfy usług zostały zatwierdzone przez Państwowy Urząd Regulacji Energetyki.

Od 1 lutego 2024 roku dla mieszkańców mieszkań taryfa za dostawę wody pitnej i oczysz-

czanie ścieków usługi wzrosną z 1,67 euro do 1,70 euro bez VAT, dla mieszkańców domów jednorodzinnych z 1,65 euro do 1,68 euro bez VAT, dla firm – od 1,71 do 1,74 euro bez VAT. Ta zmiana cen usług spowoduje wzrost rachunków za wodę i ścieki jednego gospodarstwa domowego średnio o 0,12 euro miesięcznie, licząc bez VAT (lub o 0,15 euro z VAT).

Jak tłumaczy Saulius Saviskas, dyrektor generalny „Vilniaus vandenys”, wzrost taryfy

spowodowany był wzrostem cen towarów i usług na skutek inflacji, wzrostem wynagrodzeń, wzrostem kosztów kapitału obcego, wzrostem kosztów niezbędnych inwestycji w zakresie odnowy i rozwoju infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej.

Jak podkreśla spółka, nawet po wzroście taryfa „Vilniaus vandenys” za usługi dostarczania wody i oczyszczania ścieków nadal pozostaje jedną z najniższych na Litwie.

Na podst. vv.lt

„Google Maps” ma nowe funkcje – są już dostępne na Litwie

„Google Maps”, najpopularniejsza na świecie aplikacja mapowa w grudniu wprowadziła nową funkcję, która ma ułatwić użytkownikom zarządzanie ustawieniami lokalizacji i historią. Jak poinformował Arnoldas Lukošius, ekspert ds. innowacji „Tele2”, nowe funkcje dostępne są już na Litwie i dotyczą głównie bezpieczeństwa użytkowników.

Od teraz dotykając niebieskiej kropki na ekranie „Google Maps”, można wybrać skrót, który pozwo-

li zapisać lokalizację, w której zaparkowało się samochód lub udostępnić swoją lokalizację innym.

Kolejną zaletą jest dodanie opcji lokalizacji urządzenia i historii lokalizacji. W ten sposób można od razu sprawdzić, czy te opcje są włączone, czy wyłączone, i łatwo nimi zarządzać w razie potrzeby. Zdaniem eksperta zmiany te mogą wiązać się z większym bezpieczeństwem danych.

„Google Maps” ma także już wkrótce wprowadzić kolejną małą, ale ważną aktualizację, dzięki której

będzie można usunąć z konta „Google Maps” wszystkie dane związane z konkretną lokalizacją. Obecnie istnieje możliwość usunięcia odwiedzonej lokalizacji z historii, jednak zapis odwiedzonych lokalizacji pozostaje w samej aplikacji. Z tego powodu Google zaoferuje nowy sposób usuwania wszystkich powiązanych informacji.

Aplikacja zaoferowała także inne funkcje - pomiary jakości powietrza oraz informacje dotyczące alergenów na danym terenie.

Na podst. madeinvilnius.lt

Replika

Białoruskie poczynania GKW przykryte listkiem figowym

Na grudniowym posiedzeniu Rady rejonu wileńskiego radni przyjęli rezolucję skierowaną do Głównej Komisji Wyborczej, w której domagają się, by jej członkowie przestrzegali prawa i zasad demokracji, tworząc nowe granice okręgów wyborczych na terytorium podstołecznego rejonu.

30 listopada bieżącego roku GKW przyjęła decyzję w sprawie granic 2 okręgów wyborczych rozlokowanych w rejonie wileńskim. Zmieniając te granice w sposób arbitralny bez konsultacji z przedstawicielami zainteresowanych mniejszości narodowych, rażąco naruszyła ich prawa wyborcze tudzież prawo międzynarodowe w tym zakresie. Konserwatywno-liberalna opozycja w Radzie, świadoma tych naruszeń i nie mająca argumentów merytorycznych w sprawie, i tak nie poparła rezolucji, bo tak chciała. Bo niemal zawsze tak się zachowuje, gdy na Radzie są poruszane tematy praw mniejszości narodowych. Socjaldemokraci, puszczający oko podczas wyborów do mniejszości, też mieli problem z poparciem dokumentu. Być może dlatego, że też pośrednio maczali palce w awanturkach poczynaniach GKW.

Członkowie GKW (po litewsku VRRK) poszli na rympał wytyczając nowe granice okręgów wyborczych na terytorium podstołecznego rejonu zwarcie zamieszkanego przez społeczność polską. Maksymalnie zlekceważyli wszystkie dotychczasowe uwagi i zalecenia ekspertów międzynarodowych z OBWE oraz Komisji Weneckiej, którzy wielokrotnie po różnych wyborach na Litwie apelowali do jej władz oraz Głównej Komisji Wyborczej, by w razie konieczności zmiany granic okręgów wyborczych na terenach zwarcie zamieszkanym przez mniejszości narodowe były skonsultowane z zainteresowanymi przedstawicielami tych mniejszości. OBWE: „jeżeli zmiana granic okręgów wyborczych może mieć wpływ na sytuację wspólnot mniejszości narodowych, doradzamy, by przyjęcie decyzji nastąpiło po konsultacjach z przedstawicielami mniejszości narodowych”. Kodeks dobrych praktyk wyborczych Komisji Weneckiej: „granice okręgów wyborczych mają być zmieniane bezstronnie, nie naruszając praw mniejszości narodowych (...). W gremium decydującym o granicach okręgów mają być przedstawiciele mniejszości narodowych.

Członkom GKW te zalecenia – rzecz jasna – były dobrze znane. Przerabiali temat już przy okazji wcześniejszych wyborów, kiedy utrwalali granice okręgów wyborczych na Wileńszczyźnie i wówczas po pewnej dyskusji przystali na wariant respektujący prawa mniejszości. Wtedy tylko minimalnie pokorygowano przynależność dzielnic wyborczych, cztery z nich przesuając do rejonu sołecznickiego. Był to zatem wariant uczciwy, tyle że praktyka wyborcza pokazała, iż w prawidłowo utworzonych okręgach wyborczych na Wileńszczyźnie wygrywają kandydaci nie tej partii, bo AWPL-ZChR. GKW zatwierdziła więc 30 listopada arbitralnie nowe granice okręgów i tym razem już 17 dzielnic wyborczych zostało wyrwanych z granic rejonu wileńskiego – odpowiednio 7 dołączyło do rejonu sołecznickiego, gdzie Polacy i tak mają większość, i 10 do miasta Wilna, gdzie mniejszości ogólnie stanowią ok. 15 procent wyborców i nie mają szans na wybór swego kandydata. Jest to więc przykład działania GKW na sztuczne rozproszenie głosów mniejszości narodowych tak, by nie mogli oni wybrać swych przedstawicieli do parlamentu.

GKW rozumiejąc bezprawność swych poczynania postarała się o listek figowy, by nim przykryć „srom” swej decyzji. Tutaj bardzo pomocnym okazało się pismo dyrektora administracji rejonu wileńskiego Władysława Kondratowicza, w którym on przytaknął awanturczym działaniom GKW. Skąd jako urzędnik miał takie uprawnienie? Znikąd. No może co najwyżej od mera rejonu. Ale i tak są to standardy białoruskie, bowiem – jak wyżej już cytowaliśmy – opiniować w tej sprawie mogą tylko przedstawiciele wspólnot mniejszości narodowych. Mający mandat wyborców, dodajmy od siebie. A taki mandat mają tylko członkowie Rady, bo pochodzą z demokratycznych wyborów.

GKW rezolucję Rady rejonu wileńskiego otrzyma. Zapozna się z nią i będzie miała jeszcze szansę na wycofanie się z białoruskiej drogi, a tym samym uniknąć międzynarodowego skandalu.

Mark Niewiadomski

Na Rossie ma powstać basen

Wilno rozbudowuje sieć basenów. Nowy ma powstać przy ulicy Rasų – części miasta, w której nie ma żadnej infrastruktury sportowej. Choć mieszkańcy zauważają, że basen powstanie pośrodku niczego, władze miasta uspokajają, że taka decyzja powinna się sprawdzić.

Na razie rozpoczęto konsultacje rynkowe, których celem jest ocena, czy uczestnicy rynku byłiby zainteresowani powstaniem takiego obiektu. Jeśli konsultacje zakończą się sukcesem, możliwość budowy basenu w ramach koncesji zostanie poddana dalszej ocenie.

Szacuje się, że nowy basen będzie podobny pod względem wielkości i funkcji do basenu w Fabianiszkach, który również powstał z inicjatywy wileńskiego samorządu.

Jeśli dojdzie do realizacji projektu, znajdzie się tam także sauna oraz siłownia.

Na podst. madeinvilnius.lt

NOWINY znad Soleczy

Ekologiczny, wygodny i atrakcyjny pojazd

(Dokończenie ze str. 1)

Nowy autobus obejrzał mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz wraz z dyrektorem administracji Samorządu Rejonu Solecznickiego Grzegorzem Jurgo i specjalistami Wydziału Inwestycji i Planowania Strategicznego, którzy przygotowali wniosek o zakup autobusu ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

W uroczystości przekazania autobusu i stacji ładowania uczestniczył Rusłan Andrejew, dyrektor firmy „Saločiai ir partnerniai” i kierownik sprzedaży Vytautas Šulga, Gedimi-

nadzieję, że pasażerowie będą komfortowo podróżować tym autobusem” – powiedziała Teresa Butrymowicz, dyrektorka Solecznickiej Zajezdni Autobusowej.

Autobus posiada akumulator trakcyjny litowo-jonowy (LFP – hybrydowy) o pojemności 211 kWh. Na jednym ładowaniu autobus może przejechać od 200 km do 380 km, rozwijając prędkość maksymalną do 85 km/h. Według parametrów technicznych zużycie energii elektrycznej przez autobus na przejechanie stu kilometrów jest najniższe, ponieważ energia powstająca podczas hamowa-

nas Kazlauskas, dyrektor firmy „LTLAB” oraz starosta gminy solecznickiej Mirosław Niewierkiewicz.

Nowy autobus jest niskopodłogowy, ma 8 m długości i może przewozić jednorazowo około 40 pasażerów. Autobus jest przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, posiada podjazd dla wózków, specjalne przyciski i składane siedzenia dla osoby towarzyszącej.

Autobus wyposażony jest w środki informowania pasażerów (wizualne i dźwiękowe), tablice informacyjne LED oraz systemy monitoringu wizyjnego zapewniające bezpieczeństwo pasażerom i kierowcy, pozwalające na monitorowanie całego wnętrza pojazdu.

– To dla nas ogromne wyzwanie, ponieważ nie mieliśmy jeszcze doświadczenia w kierowaniu i serwisowaniu takich pojazdów. Wiedząc, że autobus ten zostanie nam przekazany, przygotowaliśmy się do jego serwisu, konsultowaliśmy kwestie serwisowe z przedstawicielami producenta oraz postaviliśmy stację ładowania. Mamy

nia jest również wykorzystywana i zwracana do akumulatorów. Emisja tego pojazdu jest zerowa, pojazd nie emituje CO₂ do środowiska.

Autobus, który będzie kursował na trasie Soleczniki-Wilno, przyczyni się do poprawy jakości usług komunikacji miejskiej i zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza. To pojazd ekologiczny, wygodny i atrakcyjny dla mieszkańców i gości rejonu.

– To pierwszy autobus elektryczny w rejonie solecznickim. Nie jest to jednak jedyna inwestycja Samorządu Rejonu Solecznickiego w ekologię. Zainstalowaliśmy panele fotowoltaiczne na dachach trzech placówek oświatowych oraz wymieniliśmy kotły grzewcze w dwóch placówkach oświatowych na ekologiczne. Mamy nadzieję, że to nie ostatnia zielona inwestycja w rejonie solecznickim – mówi Donata Ašmankevičienė, kierowniczka Wydziału Inwestycji i Planowania Strategicznego.

Autobus został zakupiony w ramach projektu „Wdrożenie strategii rozwoju strefy funkcjonalnej Soleczniki+”.

Spotkanie z Krzysztofem Sokołowskim

Czym jest sztuka neosakralna?

Historię i kulturę tworzą ludzie. Tworzą budując, malując, gospodarząc, docierając do umysłu, do wyobraźni, do serc. Takimi znakomitościami słynie nasz rejon – dzięki Śniadeckim mamy pałac w Jaszunach, dzięki księdzu Brzostowskiemu – Republikę Pawłowską, dzięki Szorcom – zamek w Norwiliszkach. Przykłady można mnożyć. Prócz szlacheckich przodków nasz rejon posiada wiele współczesnych sławnych osobistości, takich jak śpiewak operowy Mieczysław Milun, lekkoatleta Władysław Kozakiewicz czy artysta Krzysztof Sokołowski. Właśnie Krzysztof Sokołowski, młody malarz pochodzący z Ejszyszek, podbija świat swoimi pracami z zakresu sztuki ikonograficznej. Z inicjatywy prezesa Solecznickiego Rejonowego Oddziału ZPL, mera rejonu solecznickiego Zdzisława Palewicza, 21 grudnia br. w Centrum Turystyki i Młodzieży w Wilkiszkach zostało zorganizowane spotkanie z artystą.

W spotkaniu wzięli udział: Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Litewskiej Konstanty Radziwiłł z małżonką, młodzież szkolna.

– Wiele naszych ziomków w różnych dziedzinach osiągnęło i osiąga sukcesy. Każdy człowiek posiada ogromny potencjał, dzięki któremu budujemy nasz rejon. Taki potencjał i ogromną perspektywę widzę w Krzysztofie. Cieszę się, że dziś udało się zorganizować to spotkanie, bliżej zapoznać się ze sztuką. Być może nie dla każdego będzie łatwe zrozumienie jego prac, jednak uważam, że sztuka polega nie na tym, żeby dawała odpowiedzi, tylko po to, żeby zadawała pytania. Tak czy inaczej, jestem pewien, że po tym spotkaniu będziemy bogatsi z wiedzy o sztuce, a przede wszystkim sztuce sakralnej – mówił mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz.

Zagajając spotkanie Krzysztof Sokołowski opowiedział o swojej drodze do malarstwa, która rozpoczęła się od warsztatów w Domu Polskim w Ejszyszkach, organizowanych przez Grażynę Zaborowską. Dzięki prowadzącej warsztaty Annie Szpadzińskiej – Koss odkrył w sobie zamiłowanie do malarstwa i wyjechał na studia artystyczne do Polski. „Po drodze” skończył też naukę na politechnice, zaliczył kurs anatomii. Wydawałoby się daleką od sztuki zdobytą wiedzę, jak przyznaje, dzisiaj wykorzystuje w swojej pracy.

– Zawsze kochałem przyrodę i dostrzegam w niej ogromne piękno. Sztuka jest najlepszym narzędziem do pokazania, że świat jest jednością. Szczególnie sztuka sakralna, której nie da się ogarnąć słownie, tylko emocją. Staram się, aby moje pra-

ce mówiły jak jest zbudowany wszechświat, jak on funkcjonuje, co jest na górze i co na dole, skąd to wszystko pochodzi. Ikonografią zainteresowałem się podczas studiów. Interesowała mnie kolorystyka, architektura tego, co przedstawia ikona, sposób jej budowy. Wierzyłem, że ikona jest pochodnią natury. Ikona jest prawdziwa, tak, jak prawdziwa jest przyroda – mówi Krzysztof Sokołowski, pozycjonowany w świecie artystycznym jako artysta, zajmujący się sztuką neosakralną.

Początki kariery artystycznej Krzysztofa przyniosły pierwsze sukcesy – praca dyplomowa zdobyła wyróżnienie za Najlepszy Dyplom Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie oraz wyróżnienie w konkursie na Najlepszy Dyplom Wyższych Szkół Artystycznych Polski. Warto zaznaczyć, że w tym samym czasie Krzysztof zostawiał ślady również w Solecznikach – w holu budynku administracji samorządu powstała jego praca w technice sgrafitto, przedstawiająca obiekty turystyczne rejonu.

Krzysztof Sokołowski jest autorem polichromowanych wnętrza neosakralnych, m.in. kaplic w Klebarku Wielkim (Polska) i w klasztorze sióstr salezjanek w Jeruzolimie. Ponadto projektuje i wykonuje wnętrza świeckie w duchu tworzonej przez siebie idei

sztuki neosakralnej. Jej główne założenia oparte są na poszukiwaniu form wizualnych harmonijnie łączących ukazywanie duchowej strony rzeczywistości ze współczesnym rozumieniem świata i samego człowieka.

Reprezentowany jest przez Galerię Bohema w Warszawie i Manuel Zoia Gallery w Mediolanie.

Warto zaznaczyć, że w ostatnich dniach Krzysztof zdobył wyróżnienie honorowe kuratorki 2. Biennale Via Carpatia, gdzie wystawionych zostało 668 prac artystów z 12 krajów.

– Moje obrazy są bardzo nowoczesne, ponieważ są skomponowane z moim współczesnym, naukowym rozumieniem świata. Jedną z moich ostatnich prac jest utworzona na wzór średniowiecznych szaf ołtarzowych. Zamknięte drzwi obrazu przedstawiają jedno, otwarte – inne. Stojąc blisko można dostrzec przestrzenną strukturę pracy. Spotkanie z moim ołtarzem jest podróżą do wnętrza swojej duchowości. Rozmową o duchowości – mówi Krzysztof.

Na zakończenie swojej prezentacji Krzysztof Sokołowski złożył zebranym życzenia spokojnych Świąt Bożego Narodzenia, życząc, by Święta stały się okazją do dostrzeżenia światła i bycia ludźmi w pełnym znaczeniu tego słowa.

Spacer świątecznym szlakiem

W odświętnie udekorowanych Solecznikach i całym rejonie solecznickim panuje świąteczny nastrój.

W święta warto wybrać się na spacer i podziwiać główną choinkę rejonu solecznickiego, zrobić zdjęcie przy świątecznie oświetlonej ramce, odwiedzić Aleję Choinkową. Tuż obok – park miejski i choinka gminy solecznickiej. Na drugim końcu parku można obejrzeć świątecznie oświetlony dwór Wagnerów, w którym mieści się Szkoła Artystyczna im. Stanisława Moniuszki.

Romantyczny spacer można zakończyć na wysepce w Solecznikach.

Nie zapomnijcie obejrzeć też

inne choinki w rejonie solecznickim. Wszyscy starali się stworzyć bożonarodzeniowy nastrój i udekorować swoje miejscowości.

„Tak” pokojowi, „nie” wojnie

(Dokończenie ze str. 1)

dział: „spojrzenie i serce chrześcijan całego świata zwrócone są ku Betlejem; tam, gdzie w tych dniach panują cierpienie i cisza”.

Wskazywał, że „powiedzenie „tak” Jezusowi – Księciu Pokoju” oznacza powiedzenie „nie” wojnie, wszelkiej wojnie, samej logice wojny, podróży bez celu, porażce bez zwycięzców, szaleństwu bez wymówek”. – Ale, aby powiedzieć „nie” wojnie, to trzeba powiedzieć „nie” broni. Jeśli bowiem człowiek, którego serce jest niestabilne i zrąbane, znajdzie w swoich rękach narzędzia śmierci, prędzej czy później ich użyje – stwierdził

Franciszek. Zapytał: „Jak można mówić o pokoju, jeśli wzrasta produkcja, sprzedaż i handel bronią?”. – Dziś, podobnie jak w czasach Heroda, intrygi zła, które sprzeciwiają się Bożemu światłu, poruszają się w cieniu hipokryzji i tajności: ileż rzezi zbrojnych odbywa się w głuchym milczeniu, bez wiedzy bardzo wielu! Ludzie, którzy nie chcą broni, lecz chleba, którzy trują się, aby przetrwać i wzywają do pokoju, nie zdają sobie sprawy z tego, jak wiele pieniędzy publicznych wydaje się na zbrojenia – oświadczył papież. – A przecież – dodał – powinni o tym wiedzieć! Niech się o tym mówi, niech się o tym pisze, aby znane były interesy i

zyski, które pociągają za sznurki wojen.

Przywołał słowa proroka Izajasza o dniu, w którym „naród przeciw narodowi nie podniesie miecza”; ludzie „nie będą się więcej zaprawiać do wojny”, ale „swe miecze przekują na lemieszce, a swoje włócznie na sierpy”. – Z Bożą pomocą starajmy się, aby ten dzień się przybliżył – apelował Franciszek. (...)

– Wpatrując się w Dzieciątko Jezus błagam o pokój dla Ukrainy. Odnówmy naszą duchową i ludzką bliskość z jej udręczonym narodem, aby dzięki wsparciu każdego z nas mógł odczuć konkretność Bożej miłości – powiedział. – Niech nasze spoj-

Na zakończenie orędzia Franciszek udzielił błogosławieństwa Urbi et Orbi, czyli miastu i światu.

rzeenie napełni się twarzami naszych ukraińskich braci i siostr, którzy przeżywają te święta w ciemnościach, w zimnie lub z dala od swoich domów, z powodu zniszczeń spowodowanych miesiącami wojny – mówił. Apelował o pokój między

Armenią i Azerbejdżanem. Zachęcał wszystkich do nawrócenia serc, by powiedzieć „nie” wojnie, a „tak” pokojowi. Na zakończenie Franciszek udzielił błogosławieństwa Urbi et Orbi, czyli miastu i światu.

Opr. „Z.Ż.”

Mieszkanka Rudomina obchodziła 100-lecie Urodzin

Regina Żebiałowicz, mieszkanka gminy Rudomino, obchodziła swoje 100. urodziny w gronie najbliższych. Z okazji tego zaszczytnego jubileuszu życzenia złożył Algis Vaitkevičius, wicemerc samorządu rejonu wileńskiego, Józef Szatkiewicz, starosta Rudomina oraz st. specjalistka Wydziału Opieki Społecznej Iwona Dubowska.

„Gratulujemy Pani jubileuszu 100-lecia. Z okazji honorowego jubileuszu życzymy Pani trwale-

go zdrowia, dobrych emocji na co dzień, spokojnych i jasnych lat życia” – życzył wicemerc Vaitkevičius.

Z okazji pięknej i wyjątkowej rocznicy Jubilatce został wręczony list gratulacyjny od mera samorządu rejonu wileńskiego Roberta Duchniewicza, ciepły koc, słodki upominek i wiązanka kwiatów.

Pani Regina urodziła się we wsi Zaściuny w gminie Mariampol dokładnie sto lat temu, 20 grudnia 1923 r. W 1951 r. wyszła

za męża za Józefa Żebiałowicza. Rodzina wychowała 3 dzieci – syna, córkę i siostrzenicę (wychowywali ją od pół roku życia). Regina wraz z mężem przeżyła 58 lat. W 2009 r. mąż zmarł. W młodości kobieta zarządzała i opiekowała się gospodarstwem rolnym u „panów”.

W tej chwili stan zdrowia starszej kobiety nie jest zbyt dobry, opiekują się nią syn Bernard i synowa Anna. Stulatka jest otoczona ukochaną czwórką wnuków i siedmioma prawnukami.

Rekompensata kosztów budowy przydomowych oczyszczalni już od 1 stycznia 2024 r.

Z myślą o mieszkańcach

Podczas posiedzenia Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego został zatwierdzony zainicjowany przez frakcję AWPL-ZChR projekt uchwały w sprawie rekompensaty kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w domach jednorodzinnych.

Jeszcze na początku kadencji frakcja polskiej partii w Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego podjęła aktywną działalność w kierunku realizacji założeń programowych. Radni frakcji nie raz udowodnili, że wsłuchują się w to, czym żyją mieszkańcy rejonu, w ich problemy i oczekiwania. Na podstawie tych relacji szukają

wszelkich możliwych rozwiązań i przyjmują decyzje z myślą o polepszeniu jakości życia każdego mieszkańca rejonu. Jedną z nurtujących społeczność kwestii była rekompensata kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w domach jednorodzinnych, gdzie nie ma technicznej możliwości podłączenia się do scentralizowanego systemu wodociągowo-kanalizacyjnego. Wiadomo, że budowa takich przydomowych urządzeń kosztuje dość drogo.

Dbając o ekologię i po przeanalizowaniu dobrych praktyk stosowanych przez inne samorządy Litwy, frakcja jeszcze w czerwcu wystąpiła z inicjatywą sporządze-

nia i zatwierdzenia na Radzie opisu kryterium częściowej rekompensaty kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w domach jednorodzinnych. Ma to być zachęta dla mieszkańców domów jednorodzinnych do aktywnej budowy przydomowych oczyszczalni. Opracowany projekt rekompensaty został zatwierdzony podczas posiedzenia Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego, które odbyło się 22 grudnia. Wnioski ws. rekompensaty można składać od 1 stycznia 2024 roku. Na ten cel przeznaczony jest 300 tys. euro. Radni polskiej partii w Samorządzie Rejonu Wileńskiego, którzy od wielu lat stanowią trzon Rady,

jako społecznie wrażliwa opcja, ciągle szukają sposobów i dokładają wszelkich starań, aby pomagać i wspierać mieszkańców rejonu. Wzorem ostatnich lat, po przyjęciu decyzji Rady, samo-

ząd z własnego budżetu zmniejsza i rekompensuje mieszkańcom wydatki na ogrzewanie, co oznacza, że mieszkańcy otrzymują rachunki za ogrzewanie niższe o ponad połowę.

Najpopularniejsze imiona nadawane dzieciom w 2023 roku

Najpopularniejszymi imionami dla chłopców urodzonych w 2023 roku były Markas i Benas, a dla dziewcząt – Amelija i Sofija.

W pierwszej dziesiątce najpopularniejszych imion nadawanych chłopcom znajdują się także Jonas, Jokūbas i Lukas. Herkus, który w zeszłym roku był trzecim najpopularniejszym imieniem, w tym roku spadł na szóste miejsce,

o linijkę niżej znalazł się Matas, a po nim nowicjusz w pierwszej dziesiątce Nojus – poinformowała Aistė Gudaitienė, kierowniczka

działu rozwiązań i analiz danych Centrum Rejestrów. Na dziewiątym miejscu znalazł się Dominykas, który w ciągu roku spadł o

cztery pozycje, a czołową dziesiątkę zamyka kolejny debiutant – Leonas. Poza dziesiątką znalazł się natomiast Adomas i Kajus.

Trzecim najpopularniejszym imieniem dla dziewczynek była Liepa. Za nią plasują się Luknė i Emilija, która w ciągu roku spadła o trzy pozycje. W drugiej połowie dziesiątki najpopularniejszych imion żeńskich znalazła się Izabelė, która awansowała o trzy

miejsca, a za nią Gabija, pierwsza debiutantka wśród najpopularniejszych imion. Następnie mamy takie imiona jak Elija, Lėja i kolejna nowicjuszka – Ema. W 2023 roku wśród najpopularniejszych imion nie było już imienia Patricija i Kamilė.

Według wstępnych danych Centrum Rejestrów w 2023 roku zarejestrowanych było prawie 26 tys. noworodków.

Centra opiekuńcze rejonu wileńskiego podsumowały mijający 2023 rok

Największym wyzwaniem – znalezienie opiekunów

Zbliża się koniec 2023 r., swoimi wykonanymi pracami, trudności i planami na przyszłość dzieli się Marina Kizielewicz, kierowniczka Centrum Opieki Centrum Kryzysowego Rodziny i Dziecka Rejonu Wileńskiego oraz Tomasz Pileckas, kierownik Centrum Dobrobytu Rodziny i Dziecka Rejonu Wileńskiego.

„Zbliża się do końca rok 2023. Witając rok 2024 zatrzymujemy się na chwilę, aby pocieszyć się rodziną, bliskimi, prezentami i dobrym nastrojem w okresie świątecznym. Dla nas wszystkich potrawy wigilijne takie jak: opłatki, kisiel, ryby, mandarynki to nasza tradycja, wiara i rzeczy wspiania-

działań dorosłych, a same dzieci nie mają, niestety, wpływu na swój los. Ich losy zazwyczaj zależą od innych, mniej lub bardziej odpowiedzialnych dorosłych. Bywają chwile, kiedy ich wątle barki muszą dźwigać niemożliwy ciężar, ale później te trudne doświadczenia czynią ich dojrzałymi i one wyrastają na silnych ludzi, odpowiedzialne osobowości. Celem, dążeniem i odpowiedzialnością nas wszystkich jest dojrzeć skrzywdzone przez życie dziecko i wychować je na człowieka poczciwego, który będzie twardo podążał drogą życia.

Marina Kizielewicz cieszyła się, że sądząc po statystykach i obserwując rosnącą liczbę rodzin

szłych opiekunów. Cieszy fakt, że w rejonie wileńskim rośnie liczba zmotywowanych opiekunów, coraz więcej mieszkańców jest zdeterminowanych, by pomagać dzieciom pozostawionym bez opieki rodzicielskiej.

Zdaniem kierowników ośrodków opiekuńczych, jest wiele rodzin, które chcą zaopiekować się małymi i bardzo małymi dziećmi, ale we wspólnotowych domach opieki dla dzieci rejonu wileńskiego na rodziny czekają nastolatki i rodzeństwo rodzin wielodzietnych. Podobnie jak my, gdy byliśmy dziećmi, one również pragną miłości, ciepła i odrobiny uwagi. Marina Kizielewicz cieszy się, że w tym roku ich placówce opie-

domo, jak genetyka rodziców wpłynęła na dzieci, jakie złe rzeczy po nich odziedziczyły i czy będą podatni na przemoc, uzależnienia czy jeszcze gorsze rzeczy. Jednak zawsze zapomina się o drugiej stronie medalu, o wpływie rodziny chcącej wychowywać dziecko lub adoptować na dziecko i własną edukację rodziny. Dobrym przykładem jest to, że dzieci nie rodzą się ze znajomością języka chińskiego, angielskiego czy hiszpańskiego, uczą się stopniowo, słysząc język, gesty, wymowę itp. otaczających ich osób. Kierując się tą zasadą, mamy także duży wpływ na dzieci, a co najważniejsze, możemy dawać dobry przykład. Nie bez powodu dzieci mówią i robią to, co usłyszą w domu. Oczywiście, są też przyjaciele, znajomi, inne źródła wpływu, ale rodzina zajmuje bardzo ważne miejsce.

Opieka jest obowiązkiem nie tylko rodziny, ale także specjalistów. Specjaliści ośrodków opiekuńczych stale podnoszą swoje kompetencje i biorą udział w interwizjach, tj. w dyskusjach o przypadkach w ramach programu TBRI. Celem interwizji jest wzmocnienie umiejętności pracy według metodyki TBRI. TBRI – to wielofunkcyjna, elastyczna praktyka skoncentrowana na przywiązaniu i pokonaniu traumy,

przeznaczona dla dzieci z trudną przeszłością, ale jej zasady mają zastosowanie dla wszystkich. Centra opieki rejonu wileńskiego wzięły udział w konferencji zorganizowanej przez Państwową Służbę Ochrony Praw Dziecka i Adopcji, która dokonała przeglądu zmian w systemie opieki nad dziećmi, oceniła i nagrodziła ośrodki opiekuńcze i samorządy, które poczyniły największe postępy i przyczyniły się do wzmocnienia opieki nad dziećmi i porównała sytuację z Łotwą i Estonią.

Kierownicy ośrodków opiekuńczych mówią, że ich zespoły mają wiele planów i aspiracji, aby w środowisku rodzinnym znalazło się jak najwięcej dzieci znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, aby dzieci w tych rodzinach stały się silniejsze, kochane i bezpieczne. Jednocześnie silne zespoły opieki zastępczej zawsze są zdeterminowane, aby zapewnić opiekunom, rodzicom adopcyjnym, wszelką pomoc w sytuacjach kryzysowych.

Wszystkich, którzy chcą lub rozważają opiekę zastępczą, prosimy o kontakt z najbliższym ośrodkiem opieki zastępczej, gdzie specjaliści udzielą wszelkich niezbędnych informacji i odpowiedzą na Państwa pytania.

le, choć oczywiste. Są to rzeczy oczywiste dla nas i dla wielu innych, ale daleko nie dla wszystkich” – w tak ciepłych i pięknych słowach Tomasz Pileckas opisuje okres oczekiwania na wyjątkowe Święta Bożego Narodzenia.

Twierdzi, że na Litwie we wspólnotowych domach opieki przebywa ponad 1 200 dzieci. Z różnych powodów, przeważnie same dzieci, nie miały na to wpływu. Losy tych dzieci są skutkiem

gotowych i chętnych do opieki zastępczej, ludzie coraz aktywniej angażują się w opiekę zastępczą i troskę o dzieci. W 2023 r. 35 rodzin ukończyło szkolenia w ośrodkach opiekuńczych rejonu wileńskiego według głównego programu szkoleniowo-doradczego dla opiekunów (patronów), opiekunów dyżurnych, rodziców adopcyjnych, pracowników wspólnotowych domów dziecka, przeznaczonego dla przy-

kuńczej udało się znaleźć opiekunów dla dwójki nastolatków, którzy ferie zimowe spędzą w rodzinnym gronie. Największym wyzwaniem dla ośrodków opiekuńczych jest znalezienie opiekunów dla starszych dzieci.

Tomasz Pileckas podczas kilkuletniej pracy zawodowej zauważył, że ludzie często boją się i unikają odpowiedzialności za opiekę nad dziećmi ze względu na ich cechy wrodzone, nie wia-

Rażący brak przejrzystości i bezstronności konkursu na stanowisko starosty Awizeń

Dziwne wymagania

20 grudnia w Samorządzie Rejonu Wileńskiego odbyło się posiedzenie Komitetu Praworządności i Rozwoju Samorządu, na którym jednym z omówionych pytań było niezgodne z prawem ogłoszenie konkursu na stanowisko starosty gminy Awizenie.

Członkowie komitetu na czele z przewodniczącą Teresą Dziemieszko wskazali na brak przejrzystości, bezstronności oraz innych kryteriów ogłoszonego konkursu. Radni także wskazali na nietypowe i dziwne konkursowe wymagania posiadania wyższego wykształcenia w dzie-

dzinach leśnictwa lub rolnictwa, gdyż kwalifikacje te nie mają żadnego powiązania z funkcjami opisu stanowiska konkursu, a w gminie Awizenie prawie nie ma lasów. Inny kontrowersyjny punkt, o którym mówiła radna Renata Sobieska, to brak wymogu posiadania doświadczenia pracy w samorządności.

Zgodnie z zasadami działalności urzędników państwowych określonymi w art. 3 ustawy o służbie państwowej Republiki Litewskiej oraz w rządowym opisie procedury organizacyjnej przyjmowania na stanowisko urzędnika państwowego, prze-

widziano, że decyzje podejmowane w trakcie organizacji konkursu, selekcji, odnowienia statutu lub konkursu wewnętrznego muszą być przejrzyste, bezstronne, uzasadnione i wyraźne. W ogłoszonym konkursie powyższe zasady są złamane. Wszystko wskazuje na to, że cały ten „konkurs” jest zorganizowany pod konkretne osoby. Po głębokim przeanalizowaniu sprawy, komitet praworządności przyjął większością głosów protokolarne postanowienie z żądaniem wstrzymania wątpliwego konkursu na stanowisko starosty Awizeń. W uchwale także

żąda się zapewnienia przestrzegania ustawy o służbie państwowej i uchwał rządu, zapewnienia przejrzystego konkursu zgodnie z prawem oraz ogólnymi zasada-

mi bezstronności i przejrzystości. Komitet również zobowiązał dyrektora administracji Kondratowicza do złożenia wyjaśnień na najbliższym posiedzeniu Rady.

W stolicy

Projekt posunął się do przodu

Sporządzany wspólnie z mieszkańcami projekt poprawy przestrzeni publicznej w stolecznej dzielnicy Zameczek (Pilaitė) posunął się do przodu – wydane zostało pozwolenie na budowę. Na skwerze planowane jest urządzenie miejsc do uprawiania sportu, organizacji imprez oraz rekreacji.

Plac będzie obejmował boiska sportowe, przestrzeń do organizacji imprez społecznościowych i miejsca do rekreacji wysokiej jakości.

Nowy skwer zaprojektowany na działce ziemi państwowej o powierzchni 0,6 ha między ulicami I. Simonaitytė i M. Jankaus. Obecnie przeważająca część terytoryum jest pusta, bez drzew, z wydeptanym trawnikiem, w jednym miejscu mieszkańcy z własnej inicjatywy zasadzili niskopienne sosny.

Dla mieszkańców miejsce to jest bardzo ważne. Ze wszystkich stron otoczone jest blokami mieszkalnymi, przy których nie ma jakościowych przestrzeni do odpoczynku. Mimo iż nie ma żadnej infrastruktury, na skwerze odbywają się lokalne święta, zajęcia sportowe, na wydeptanej trawie dzieci grają w piłkę.

Przed kilkoma laty organizowano spotkania z mieszkańcami, pytano ich opinii na temat tego, co by chcieli urządzić w tym miej-

scu, a następnie przedstawiono i sam projekt. Zgodnie z życzeniem mieszkańców na skwerze zaprojektowano sporo miejsca do różnego rodzaju aktywności: będzie boisko do gry w koszykówkę, tenis i siatkówkę, miniboisko do piłki nożnej. Boiska będą ogrodzone, a od bloków mieszkalnych będzie je oddzielała zielona przestrzeń. Centralna i zachodnia części skweru przeznaczone będą pod różnorodną działalność. Urządzona zostanie tu strefa wypoczynkowa ze ścieżką refleksologiczną (do masażu stóp). W części południowej skweru będzie łączka, a wokół niej – ścieżka dla pieszych i zieleńce, które będą tłumiły hałas ulicy. Łączka przeznaczona będzie do organizowania imprez lokalnej wspólnoty oraz aktywnej i pasywnej działalności rekreacyjnej. Obok łączki zasadzona zostanie choinka, która będzie

upiększana w czasie świąt Bożego Narodzenia, ustawione zostaną ławki, stoisko informacyjne. Zainstaluje się oświetlenie.

W centralnej części skweru urządzony zostanie plac zabaw dla dzieci: dość daleko od ulicy, by dzieci na nią nie wybiegły, jak też dobrze widoczna dla dorosłych, którzy będą akurat przebywali w innych sektorach skweru. W północnej jego części będzie główny akcent – częściowo zazieleniona wydma piaskowa.

Ponieważ w dzielnicy Zameczek większość nazw ulic ma związek z Małą Litwą, nazwa nowego skweru nie będzie wyjątkiem. Jeden z jej wariantów – skwer Małej Litwy.

W urządzenie tej publicznej przestrzeni stołeczny samorząd planuje zainwestować około 906 tys. euro. Prace rozpoczną się w nadchodzącym roku.

Więcej alternatyw do spędzania wolnego czasu

Po upływie miesiąca od ogłoszenia konkursu wyłoniono gospodarzy pierwszej w stolicy śpiewniarni. Przy jednej z najbardziej tętniących nocnym życiem stolecznych ulic – przy ul. Wileńskiej – twórcy generatora kultury w byłym więzieniu na Łukiszkach zbudują nową przestrzeń gastronomiczną, kulturalną, artystyczną i rozrywkową.

Jeżeli model śpiewniarni się sprawdzi, w nadchodzącym roku status ten mogą otrzymać również inne miejsca muzyczne, działające poza pomieszczeniami samorządu i w ten sposób sieć śpiewniarni się rozszerzy. Pomysł ten ma na celu zaproponowanie mieszkań-

com więcej alternatyw do spędzania czasu wolnego w mieście wieczorem i w nocy. W śpiewniarniach oprócz barów będzie oferowany szeroki wachlarz rodzaju działalności – występy, wspólne granie, śpiewanie, deklamowanie, czytanie, tańce i różne inne publiczne wykonywanie utworów na żywo. Uwzględniana będzie jakość wykonania, wspierane będą nowe talenty i inicjatywy.

„Fajnie, że będziemy mogli przekazać nasze doświadczenie i stworzyć nowe miejsca kulturalne w Wilnie. Stolica i ulica Wileńska potrzebują takiego miejsca i innych treści. Wierzmy, że ta nowa koncepcja śpiewniarni i urzą-

dzona tam scena odmień nocne w Wilnie. Śpiewniarnia przyniesie ze sobą kulturę, pomoże odkryć nowe talenty i wspierać tych, którzy są dziś mniej widoczni lub słyszani. Planujemy miejsce dobrych doświadczeń i wymiany, które zainspiruje całe miasto. Śpiewniarnia będzie pobudzała kreatywność, budowała piękną wspólnotę i zaoferuje zróżnicowany program” – mówią autorzy nowej wersji więzienia na Łukiszkach Povilas Oželis i Martynas Butkevičius.

Od momentu otwarcia „Więzienie na Łukiszkach 2.0” stało się generatorem muzyki, sztuki nowoczesnej, designu i kultury w mieście. Obecnie w zaaranżowanych na nowo przestrzeniach byłego więzienia tworzy ponad 350 artystów. Przed dwoma laty to unikalne miejsce otrzymało nagrodę Litewskiego Radia i Telewizji w kategorii „Kulturalny fenomen roku”.

Zwycięzca konkursu na wynajem pomieszczeń pod śpiewniarnię przy ul. Vilniaus został wyłoniony z czterech uczestników. Śpiewniarnia miałaby rozpocząć działalność już na wiosnę.

Miejsce dla profesjonalistów

Mieszczący się w centrum wileńskie starówki Ratusz już tego lata będzie miał restaurację, a przy głównym wejściu – kawiarnię. Restauracja będzie oferowała dania kuchni klasycznej i zamierza zaskoczyć unikalną ofertą win.

Ratusz zawsze był najważniejszym budynkiem w mieście, a plac Ratuszowy – miejscem spotkań. Chociaż członkowie magistratu już dawno nie pracują w tym budynku, Ratusz pozostaje ważnym miejscem reprezentacyjnym przy okazji różnych imprez, a w Sali Mera rejestrowane są związki małżeńskie. Ogłoszony był otwarty przetarg na wynajem części pomieszczeń Ratusza przy ul. Didžioji 31 pod restaurację i kawiarnię.

Konkurs na wynajem wygrała i umowę o wynajem z Samorządem m. Wilna podpisała spółka „Riekė”. Za wynajem pomieszczeń będzie płaciła 6 187 euro miesięcznie. Restauracja z pomieszczeniami pomocniczymi zajmie około 220 m kwadratowych. Jednocześnie wynajęto miejsce pod kawiarnię o powierzchni 34 m kwadratowych. Trafic do niej będzie można przez główne wejście do Ratusza. Na poprawę stanu wymienionych pomieszczeń Samorząd m. Wilna przeznaczył około 100 tys. euro, dwukrotnie więcej mają zainwestować najemcy.

ZSA „Riekė” zarządza jedną z największych na Litwie firm organizowania i obsługi żywienia podczas imprez „Skonio slėnis” oraz siecią restauracji „Mokslininkai”.

Założycielka „Skonio slėnis” Jolanta Šlapelienė nie ujawniła na razie, jak będzie wyglądała restauracja w Ratuszu. Wiadomo jednak, że wiele uwagi poświęcone będzie liście win. „Listę win sporządzimy z oferty wszystkich działających w naszym kraju dostawców. Przyznam, że jest to nowość na litewskim rynku, często bowiem restauracje wybierają asortyment jednego czy dwóch dostawców. Zaproponujemy również swoim klientom wina ze swojej osobistej kolekcji, którą wspólnie z mężem uzupełniamy już od kilku lat” – podkreśliła Šlapelienė.

Działająca od dwunastu lat spółka „Skonio slėnis” prowadzi działalność z zakresu organizowania i obsługi żywienia podczas imprez. „Było to jednym z powodów, dla których postanowiliśmy otworzyć restaurację w Ratuszu. Odbywa się tu dużo imprez państwowych, biznesowych i prywatnych. Nasza firma może zaoferować obsługę wysokiej jakości. Restauracja stanie się przestrzenią dla naszych profesjonalistów” – podkreśla Šlapelienė.

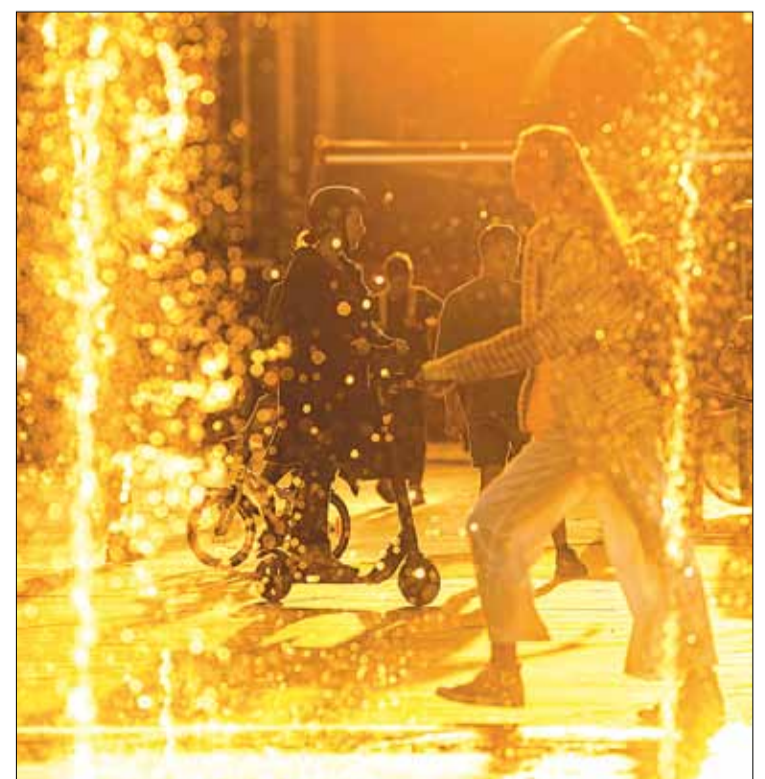
Restauracja i kawiarnia w wileńskim Ratuszu miałyby rozpocząć działalność już na początku lata.

Zaproszenie do udziału w konkursie

Wydział ds. Młodzieży i Zatrudnienia Nieformalnego zaprasza organizacje młodzieżowe, organizacje pracujące z młodzieżą i nieformalne grupy młodzieżowe do składania wniosków na poniższe konkursy w ramach polityki młodzieżowej na przyszły rok:

- praca uliczna z młodzieżą;
- otwarte przestrzenie młodzieżowe;
- programy młodzieżowe;
- młode talenty Wilna.

Konkurs programów młodzieżowych organizuje Wydział ds. Młodzieży i Zatrudnienia Nieformalnego Administracji Samorządu m. Wilna. Konsultacji udziela Evelina Daugerde, tel. +370 608 17 128, e-mai: evelina.daugerde@vilnius.lt.

Progniza pogody na tydzień

Czwartek 28 grudnia	Piątek 29 grudnia	Sobota 30 grudnia	Niedziela 31 grudnia	Poniedziałek 1 stycznia	Wtorek 2 stycznia	Środa 3 stycznia
2°C	6°C	5°C	3°C	3°C	0°C	-1°C
-1°C	3°C	4°C	-2°C	1°C	-2°C	-4°C
Księżyc:		XII 27 	I 04 	I 11 	I 18 	
		PEŁNIA	OSTATNIA KWADRA	NÓW	1 KWADRA	

KALENDARZ
CODZIENNY

Czwartek, 28 grudnia

Świętych Młodzianków Męczenników

Słońce: wsch. - 8.41, zach. - 15.58

Długość dnia - 7 godz. 17 min.

Cezarego, Emmy, Kaspra, Teofili

Piątek, 29 grudnia

Słońce: wsch. - 8.42, zach. - 15.59

Długość dnia - 7 godz. 17 min.

Dawida, Dominika, Gerarda, Tomasza

Sobota, 30 grudnia

Słońce: wsch. - 8.42, zach. - 16.00

Długość dnia - 7 godz. 18 min.

Eugeniusza, Irminy, Marcelego, Seweryna

Niedziela, 31 grudnia

Słońce: wsch. - 8.41, zach. - 16.01

Długość dnia - 7 godz. 20 min.

28 GRUDNIA

1863 - został powieszony przez władzę carskie w Kownie ks. Antoni Mackiewicz (Antanas Mackevičius), organizator pierwszego oddziału powstańczego na Litwie (w Podbrzeziu, r. kiejdański) (ur. 1828).

- został rozstrzelany w Szawalach Paulin Ksawery Bohdanowicz (Povilas Bagdonavičius), ps. „Niecuzja”, naczelnik wojskowy powiatu szawelskiego (ur. 1841).

1973 - w Paryżu ukazało się pierwsze wydanie *Archipelagu Gulag* A. Solżenicyna.

29 GRUDNIA

1938 - urodził się Jonathan Vincent Voight, amerykański aktor (*Jan Paweł II*, *Luke z Powrotu do domu* - Oscar); ojciec Angeliny Jolie.

1993 - 11-letni Robert Schumann, został najmłodszym człowiekiem, który zdobył dwa bieguny - północny i południowy.

30 GRUDNIA

1943 - zmarł w Szymkencie, na zesłaniu w Kazachstanie, Feliks Zawadzki, drukarz, księgarz i wydawca (ur. 1874); w 1895 objął firmę wydawniczą po zmarłym ojcu, największą w Wilnie i Polsce.

31 GRUDNIA

273 - zmarła Kolumba z Sens, święta, męczennica, dziewica.

1873 - zmarł w Paryżu gen. Józef Wysocki, pisarz polityczny, uczestnik powstań polskich 1830, 1863 i węgierskiego 1848 (dow. Legionu Polskiego) (ur. 1809).

1998 - przyjął święcenia kapłańskie pierwszy alumn Wileńskiego Seminarium Duchownego Św. Józefa (reaktywowane w 1993).

Katarzyny, Kolumby, Mariusza, Melanii, Sylwestra

Poniedziałek, 1 stycznia

NOWY ROK

Świętej Bożej Rodzicielki

Dzień Flagi Litewskiej

Słońce: wsch. - 8.41, zach. - 16.02

Długość dnia - 7 godz. 21 min.

Almachiusza, Józefa, Marii, Mieczysława, Grzegorza, Wincentego

Wtorek, 2 stycznia

Słońce: wsch. - 8.41, zach. - 16.03

Długość dnia - 7 godz. 21 min.

Abla, Bazylego, Grzegorza, Izidora, Małkarego, Stefani, Sylwestra

Środa, 3 stycznia

Najświętszego Imienia Jezus

Słońce: wsch. - 8.41, zach. - 16.05

Długość dnia - 7 godz. 23 min.

Alana, Arlety, Danuty, Genowefy

1 STYCZNIA

374 - zmarł bp Nazjanzu Grzegorz (Starszy), święty, mąż św. Nonny i ojciec świętych: Grzegorza, Gorgonii i Cezarego (ur. 275).

1934 - urodził się w Wilnie Jerzy Januszewicz, aktor (dorożkarz Szkułdlarek z *Polskich dróg*) (zm. 1992).

1939 - urodziła się Michele (jako Jocelyne Yvonne Renée) Mercie, francuska aktorka (*Angelika*).

1944 - w nocy z inicjatywy komunistów powstała Krajowa Rada Narodowa, mająca stanowić zaczątek polskiej władzy powojennej.

- dekretem KRN została utworzona Armia Ludowa (AL, na bazie GL - formacji zbrojnej PPR).

1999 - zmarł Stanisław Hadyna, kompozytor, dyrygent, muzykolog i pisarz, w 1952 założyciel Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” (ur. 1919).

- początek rozliczania się w euro w transakcjach bezgotówkowych w 11 krajach Unii Europejskiej (z 15).

2 STYCZNIA

1874 - urodził się w Wilnie Aleksander Prystor, pułkownik, współorganizator Organizacji Bojowej PPS, Związku Walki Czynnej i Związku Strzeleckiego (uczestnik Akcji w Bezdanych) (zm. 1941); w l. 1931-1933 premier Polski, w 1935-1938 marszałek Senatu RP.

3 STYCZNIA

1864 - zmarł w Wilnie Michał Baliński, historyk, pisarz, publicysta, działacz oświatowy (ur. 1794). Pochowany w Jaszunach.

1939 - urodziła się Joanna Papuzińska-Beksiak, pisarka, poetka, autorka wierszy dla dzieci (*Chwilki dla Emilki*), prof. UW. **WI. P.**

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Spacerujmy szybciej

Przed cukrzycą typu 2, najczęściej występującym typem cukrzycy, chroni szybkie chodzenie - wynika z badania, o którym pisze „The Guardian”. Cukrzycę typu 2 zdiagnozowano u ponad 537 mln osób na świecie, ale kolejne miliony mogą cierpieć na tę przypadłość nie będąc tego świadomymi.

Badacze ustalili, że u osób, które spacerują z prędkością przekraczającą 6 km na godzinę, zmniejszają ryzyko rozwinięcia się u nich cukrzycy o 39 proc. Zmniejszenie ryzyka zachorowania na cukrzycę typu 2 występuje już jednak przy spacerach z prędkością 3 km na godzinę.

Ustalenia te są efektem analizy badaczy z Imperial College

London, Uniwersytetu Nauk Medycznych w Iranie i Nowego Uniwersytetu w Oslo. Badacze postanowili ustalić jakie jest optymalne tempo spaceru pod kątem zmniejszenia ryzyka zachorowania na cukrzycę typu 2.

Zespół przeanalizował wyniki 10 badań przeprowadzonych w latach 1999-2022. Badania te objęły łącznie 508 121 dorosłych w Wielkiej Brytanii, Japonii i USA.

Z analizy wynika, że chodzenie z prędkością 3-5 km na godzinę zmniejsza ryzyko wystąpienia cukrzycy typu 2 o 15 proc. w porównaniu ze spacerem w tempie poniżej 3 km na godzinę - i to niezależnie od czasu poświęconego na spacerowanie.

Śmiech na zdrowie

Dwóch chłopców spędza noc przed wigilią u dziadków. Przed pójściem spać, klękają przed łózkami i modlą się, a jeden z nich ile sił w płucach woła głośno:

- Modlę się o nowy rowerek, modlę się o nowe żołnierzyki, modlę się o nowy odtwarzacz dvd...

Starszy brat pochylił się i szturchnął go mówiąc:

- Dlaczego tak krzyczysz? Bóg nie jest głuchy.

Na to chłopiec:

- Nie, ale już babcia niedosłyszy...

Przychodzi mały Romuś z przedszkola. Mama z przerażeniem spostrzega, że dziecko ma podrapaną całą buzię.

- Co się stało, synku? - pyta czule.

- A, bo tańczyliśmy wokół choinki, pani kazała się nam wziąć za ręce, ale dzieci było mało, a jodelka taka duża...

- Dlaczego jesteś tak późno? - zapytał barman spóźnioną blond kelnerkę.

- Szłam sobie do pracy, kiedy wydarzył się straszny wypadek. To było okropne! Człowiek wypadł przez szybę samochodu i leżał na środku ulicy. Wszędzie było pełno krwi. Dobrze, że przechodziłam kurs pierwszej pomocy.

- I co zrobiłaś?

- Usiadłam i włożyłam głowę między kolana, żeby nie zemdleć.

Do sklepu z odzieżą wchodzi dwie blondynki. Stają na środku i zaczynają palić papierosy.

- Co wy robicie? Tutaj nie można palić!

- Tak? To dlaczego nad wejściem jest napis „PALTA”.

Koniec mszy. Ogłoszenia parafialne:

W tym tygodniu do ślubu przygotowują się następujące ofiary...

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Dzień po Świętach ksiądz robi obchód kościoła. Staje przed szopką i z przerażeniem stwierdza, że zniknęło Dzieciątko! Wybiega przed kościół i po chwili zauważa Jasia w czerwonym ferrari na pedałach, zaś obok Jasia siedzi Dzieciątko.

Ksiądz zatrzymuje Jasia i pyta:

- Skąd wzięłeś swojego pasażera, mój przyjacielu?

- Z kościoła.

- A dlaczego go zabrałeś?

- No bo na tydzień przed Świętami modliłem się do Jezuska o ten samochód i obiecałem mu, że jak go dostanę, to go przewiozę dookoła kościoła.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Odprawa pododdziału prewencji policji, przed wyjazdem na ochronę meczu ekstraklasy. Dowódca kompanii wyjaśnia:

- Zbiórka przed koszarami o godz. 15.00 w pełnym ekwipunku. Pojedziemy pięcioma radiowozami i autobusem z przyczepą. Do radiowozów wsiada pluton pierwszy, do autobusu drugi, a do przyczepy pluton trzeci. Radiowozy i autobus odjeżdżają o godz. 15.15. Czy są pytania?

Zgłasza się dowódca plutonu trzeciego:

- O której godzinie odjeżdża przyczepa?

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

Baca stanął przed sądem oskarżony o pobicie.

- Oskarżony twierdzi, że uderzył poszkodowanego jeden raz zwinętą gazetą?

- Ano.

- I od tego ciosu gazetą poszkodowany doznał wstrząsu mózgu?

- Skoro tak doktor godo.

- W takim razie co było w gazecie?

- Nie wiem, nie cytołem.

♦♦ ♦♦ ♦♦ ♦♦

W Zoo:

- Tatusiu dlaczego ta gorylica za szybko tak krzywo się na nas patrzy?

- Uspokój się synu, jesteśmy dopiero przy kasie.

Kulturalnie?

Wielka Dama

Izabella Cywińska, znakomita reżyserka, twórczyni potęgi Teatru Nowego w Poznaniu, minister kultury w pierwszym niekomunistycznym rządzie Tadeusza Mazowieckiego, zmarła 23 grudnia. Miała 88 lat.

„Wczoraj odeszła Wielka Dama polskiego teatru, Izabella Cywińska, legendarna dyrektorka Teatru Nowego w Poznaniu, Matka-założycielka i twórczyni jego słynnego zespołu, reżyserka teatralna, filmowa, telewizyjna. Minister Kultury w pierwszym solidarnościowym rządzie III RP, „Dziewczyna z Kamienia”... - poinformował na FB Piotr Kruszczyński, obecny dyrektor Teatru Nowego w Poznaniu.

Choć w środowisku ludzi kultury Cywińska od lat znana była jako wybitna reżyserka teatralna, tak naprawdę masowej publiczności dała się poznać po emisji serialu „Boża podszewka”. Scenariusz Teresy Lubkiewicz-Urbanowicz Cywińska przeczytała niemal jednym tchem i zdecydowała się go nakręcić, choć stanie przed kamerą nie było jej specjalnością. W twórczości pisarki odnalazła „to tajemnicze coś, które nosimy w sobie przez całe życie i czego nijk nie rozumiemy, czym jest i po co jest”.

Serial dał pretekst do odbycia podróży po krainie pamięci. I powrotu do bolesnych wspomnień z czasów wojny, utraty majątku, a także kwestii nowego ustroju, który takim jak Cywińska, pochodzącej z arystokratycznego rodu - zabrał tożsamość, odciął od wielowiekowych korzeni.

Jedną z prób osvajania PRL była ucieczka w krainę marzeń. Taką możliwością - bardziej niż dyplom z etnografii - dawał teatr. Stąd determinacja, z jaką Cywińska mimo kilku porażek zdecydowała się studiować reżyserię. Była jedną z pierwszych ważnych powojennych reżyserek teatralnych, przecierając drogę dzisiejszym feministkom.

Znakomitym źródłem wiedzy o reżyserce jest biografia - „Dziewczyna z Kamienia” Łukasza Drewniaka.

9 771648 531003